

Waarom we beter geen bomen planten

Opinie

Willen we de natuur erop vooruit helpen, dan doen we er goed aan om zoveel mogelijk bomen te planten. Of toch niet? Ecologisch tuinaannemer Sammy Deburggraave waarschuwt voor herbebossingsbedrijven die achteloos bomen planten op gronden die daar niet toe geschikt zijn. Voormalige landbouwgronden bijvoorbeeld beschikken veelal niet over het nodige bodemleven om een bos tot stand te brengen. Een uitval van 70 procent bij nieuw beboste landbouwgronden, is niet ongewoon. "De oplossing is echter even eenvoudig als geniaal: blijf er zo veel als mogelijk met uw pollen van af."

🕒 11 SEPTEMBER 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 11 SEPTEMBER 2023 18:53

Lees meer over:

[milieu](#)

[bos](#)

[natuur](#)



Slimme jongens en meisjes hebben berekend dat een volwassen boom gemiddeld 21 kilogram CO₂ per jaar afvangt en opslaat in zijn massa en de bodem. Hierin ligt een enorm potentieel om CO₂ af te vangen en de biodiversiteit te vergroten. Nog slimmere jongens en meisjes zijn hier vervolgens opgesprongen om grote herbebossingsprojecten te verkopen aan bedrijven om hun CO₂-balans te reduceren. Voor hen is dit een makkelijke weg om te kunnen adverteren met een CO₂-neutrale productie. Maar hier wringt natuurlijk het schoentje. Deze herbebossingsbedrijfjes bestaan uit een allegaartje van gehaaide consultants die nog nooit een spade van ver of dichtbij hebben gezien, laat staan een blein op de handen door het planten van een boom. Zo overtuigen ze energie-intensieve bedrijven om te investeren in de aanschaf van gronden (meestal akkers) die dan met gekweekt plantgoed worden herbebost. Een maïsakker bijvoorbeeld wordt met behulp van kunstmest en de nodige herbiciden in cultuur gebracht. Jaar na jaar wordt de bodem hierdoor kapot gecultiveerd. Nagenoeg alle bodemleven zoals schimmels, bacteriën en protozoa zijn weggejaagd of opgebrand door het vele zout en het gif in de bodem.

Afgestorven

Ook door het veelvuldig ploegen en overbemesten, is nagenoeg alle koolstof uit de bodem verdwenen. Dit is geen bodem meer maar een inert dood substraat, waar enkel met behulp van steeds agressievere chemie een product gekweekt kan worden. Hier kan geen bos op groeien. Uitgerekend op zulke bodems gaan die slimme jongens en meisjes een bos aanplanten. Het resultaat laat zich zien: uitval tot 70 procent is niet ongewoon.

De Turkse nationale aanplantactie van november 2019 is me steeds bijgebleven. Tegen januari 2020 was 90 procent van de 11 miljoen aangeplante bomen reeds afgestorven (DM 30/01/2020) . In plaats van de beoogde CO₂-captatie heeft deze actie dus een netto CO₂-uitstoot veroorzaakt.

Het gaat nog verder dan dat. Landbouwgrond is best duur in West-Europa. Daarom gaan sommigen op zoek naar gronden in zuidelijke landen die voor een prikje op te kopen zijn. Daar planten ze veelal sterke, snelgroeiende soorten zoals eucalyptus waarvan gebleken is dat ze weliswaar enorm veel CO₂ afvangen, maar niet echt een zegen zijn voor de biodiversiteit. Indien ze al aanslaan natuurlijk.

Het wordt zelfs nog problematischer dan dit. Oftewel koopt men landbouwgrond op waardoor de lokale boeren niet meer in hun levensonderhoud kunnen voorzien, oftewel koopt men bestaande braakliggende gronden. Dit zijn meestal savannegebieden. Wat men echter vergeet is dat deze eeuwenoude graslanden enorme CO₂-putten zijn. Sommige graslanden sekwestreren zelfs meer CO₂ dan een bos. Wanneer men in deze savanne graafwerken verricht om bomen te planten en die bomen vervolgens afsterven, heeft men alweer een netto CO₂-uitstoot veroorzaakt. Er zijn amper woorden voor deze schrijnende praktijken. Behalve deze: ecokolonialisme en oplichterij.

Een echt bosje

De oplossing is echter even eenvoudig als geniaal: blijf er zo veel als mogelijk met uw pollen van af. Heb je al eens een braakliggend stukje grond gezien? Een bouwperceeltje bijvoorbeeld dat bouwrijp gemaakt is, maar dat omwille van vergunningstechnische redenen onbebouwd blijft. Na enkele jaren al staan hier jonge berkjes en na tien jaar kun je al spreken van een echt bosje of een struweel. Passieve herbebossing dus. En dat terwijl geen enkele herbebossingsconsulent hiervoor een duur project heeft verkocht.

In de natuur evolueert elke bodem in onze regio volgens de wetten van de successie. De verschillende vegetatievormen volgen elkaar gradueel op beginnende van pioniersvegetatie (onkruid in de volksmond) naar grassen, vervolgens ruigtekruiden, dan struweel en pioniersbomen om te eindigen met de climaxvegetatie: bos.

Maar ook de bodem evolueert mee volgens de wetten van de successie. Naakte, omgewoelde aarde is bacteriedominant en bosgrond is schimmeldominant. Deze schimmels leven in symbiose met de wortels van de bomen. Wanneer we een tuin, een bedrijventerrein of een park aanleggen, gaan we steeds de juiste soort compost in de bodem inwerken zodat er voldoende koolstof en het juiste bodemleven kan groeien in functie van de gewenste aanplant. Maar het is totaal van de pot gerukt om een paar 100 m³ compost te gaan opvoeren wanneer we een landschap willen herbebossen. En al zeker omdat de natuur dit in onze plaats gratis en vooral veel beter doet.

Met dit opiniestuk, dat eerder in De Morgen verscheen, wil de auteur een bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat. De auteur schrijft in eigen naam en is verantwoordelijk voor de inhoud van de tekst.

De auteur

Sammy Deburggraeve is landschapsarchitect en ecologisch tuinaannemer.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17


1000 Bruxelles


Contact

M • info@vilt.be


Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)